

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS (I. ciklus studija)

1. Lj-(DŽ) Latinski jezik II

Odsjek	ROMANISTIKA				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Latinski jezik II				
Šifra/kod	FIL LAT 192	Status (obvezni ili izborni)	obvezni	ECTS	6
Ciklus studija	I.	Semestar	2.	NPP 2025/2026.	
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema. Za polaganje ovog predmeta potrebno je prethodno položiti predmet Latinski jezik I				
Jezik izvođenja nastave	Hrvatski, Bosanski				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Drago Župarić (1P)			
	Kontakt podaci	Kabinet: 219 E-mail: dijana.beljan@ff.unsa.ba Telefon: 253-242	Termin konzultacija	Prema rasporedu konzultacija.	
Suradnik	Ime i prezime	Doc. dr. Seada Brkan			
	Kontakt podaci	Kabinet: 219 E-mail: seada.brkan@ff.unsa.ba Telefon: 253-242	Termin konzultacija	Prema rasporedu konzultacija.	
Tjedni broj kontakt sati	predavanja 1; seminar 0; vježbe 3.				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Nakon obrađene morfologije imena, obrađuju se kompletna morfologija latinskog glagola (uz sve osobitosti glagolskog sustava), osnovne sintaktičke pojave poput infinitivnih i participijskih konstrukcija te ostale vrste riječi (prilozi, prijedlozi, usklici, veznici): Usavršava se poznavanje jezika radom na prijevodu i jezičnoj analizi odabranih tekstova, s posebnim naglaskom na gore spomenute gramatičke dijelove. Posebna pozornost poklanja se prozodijskim vrijednostima pojedinih riječi (izgovor i naglasak klasičnog razdoblja uz upoznavanje s osnovnim pravilima tradicionalnog izgovora).				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznati se s osnovama latinske gramatike s težištem na morfologiji glagola i osnovnim sintaktičkim pojavama (tipovi upotrebe infinitiva i participa), temeljito <i>ovladati</i> jezičnim strukturama radi stjecanja sigurnosti i automatizma u primjeni usvojenih znanja te <i>povećati</i> kapacitet i kvalitetu prijevoda s latinskog na materinji jezik i obratno.				
SDG (cilj održivog razvoja)	SDG 4 – Kvalitetno obrazovanje SDG 5 – Rodna ravnopravnost				
Ishodi učenja	- razlikovati morfološke kategorije imena i glagola; - na tekstu primijeniti znanja i vještine latinske morfologije; - prepoznati, u tekstu označiti i imenovati imenske i glagolske oblike; - prepoznati uloge glagolskih oblika u rečenici te ih sukladno kontekstu prevesti; - uočiti na tekstu osnovne sintaktičke konstrukcije s infinitivom i participom; - opisati sintaktičke uloge osnovnih rečeničnih dijelova i usporediti s onima u materinjem jeziku; - pokazati postupak prevođenja latinske rečenice; - razumjeti i u kontinuitetu prevesti latinski tekst.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Tjedan	Nastavna jedinica
Datum	
1.	PREDAVANJE: podjela nastavnih materijala. Morfološke kategorije latinskog glagola.

	VJEŽBE: Upute za rad s rječnikom. <i>Res gestae divi Augusti</i> : uvod u sadržaj djela.
2.	PREDAVANJE: tipovi i značenja pojedinih glagolskih osnova. Dioba konjugacija. VJEŽBE: <i>Res gestae Divi Augusti</i> . Morfološka i sintaktička analiza rečenice. Leksik.
3.	PREDAVANJE: pregled i upotreba finitnih glagolskih oblika. VJEŽBE: <i>Res gestae Divi Augusti</i> . Morfološka i sintaktička analiza rečenice. Leksik.
4.	PREDAVANJE: pregled i upotreba glagolskih imena (infinitiv, particip, supin). VJEŽBE: <i>Res gestae Divi Augusti</i> . Morfološka i sintaktička analiza rečenice. Leksik.
5.	PREDAVANJE: <i>verba deponentia / semideponentia</i> , glagoli na -io III. konjugacije. VJEŽBE: <i>Res gestae Divi Augusti</i> . Morfološka i sintaktička analiza rečenice. Leksik.
6.	PREDAVANJE: sintaktičke konstrukcije s infinitivom (<i>acc. / nom. cum inf.</i>). VJEŽBE: <i>Res gestae Divi Augusti</i> . Morfološka i sintaktička analiza rečenice. Leksik.
7.	PREDAVANJE: sintaktičke konstrukcije s infinitivom (<i>acc. / nom. cum inf.</i>). VJEŽBE: <i>Res gestae Divi Augusti</i> . Morfološka i sintaktička analiza rečenice. Leksik.
8.	PISMENA PROVJERA ZNANJA
9.	PREDAVANJE: tvorba, značenje i upotreba latinskog participia (općenito). VJEŽBE: <i>Res gestae Divi Augusti</i> . Morfološka i sintaktička analiza rečenice. Leksik.
10.	PREDAVANJE: sintaktičke konstrukcije s participom (<i>abl. absol.</i>). VJEŽBE: <i>Res gestae Divi Augusti</i> . Morfološka i sintaktička analiza rečenice. Leksik.
11.	PREDAVANJE: tvorba, značenje i upotreba gerunda i gerundiva. VJEŽBE: <i>Res gestae Divi Augusti</i> . Morfološka i sintaktička analiza rečenice. Leksik.
12.	PREDAVANJE: perifrastične konjugacije (aktivna i pasivna). VJEŽBE: <i>Res gestae Divi Augusti</i> . Morfološka i sintaktička analiza rečenice. Leksik.
13.	PREDAVANJE: pregled posebnih oblika (<i>verba anomala, defectiva, impersonalia</i>). VJEŽBE: <i>Res gestae Divi Augusti</i> . Morfološka i sintaktička analiza rečenice. Leksik.
14.	PREDAVANJE: pregled ostalih vrsta riječi u latinskom (prilozi, prijedlozi, uzvici i veznici) koji se javljaju u rađenom tekstu. VJEŽBE: <i>Res gestae Divi Augusti</i> . Morfološka i sintaktička analiza rečenice. Leksik.
15.	PISMENA PROVJERA ZNANJA
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Predavanje, rad na tekstu, <i>ppt</i> , grupni rad.																								
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata tijekom semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	Praćenje rada studenta vrši se dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja tijekom semestra, kao i na završnom ispitu prema sljedećim elementima praćenja: <table><tr><th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr><tr><td>1.</td><td>Nazočnost i aktivnost na nastavi</td><td>60</td><td>10 %</td></tr><tr><td>3.</td><td>Prva pismena provjera znanja</td><td>40</td><td>20 %</td></tr><tr><td>4.</td><td>Druga pismena provjera znanja</td><td>40</td><td>20%</td></tr><tr><td>5.</td><td>Završni ispit (usmeni)</td><td>50</td><td>50 %</td></tr><tr><td colspan="2">Ukupno:</td><td>bodova 190</td><td>100 %</td></tr></table> Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu: • Pohađanjem nastave • Pripremom za vježbe • Polaganjem pismenih provjera znanja (gramatika i vokabular) tijekom semestra • Polaganjem završnog ispita Objema pismenim provjerama znanja vrednuje se poznavanje tvorbe i značenja glagolskih oblika prema osnovama te vokabular. Izbor vokabulara i oblika / paradigmi, na temelju kojih se vrednuje poznavanje gramatike u testu, podrazumijeva dio teksta raden na nastavi (<i>RGDA</i>, <i>Gramatika</i>, dodatni tekstovi) - na prvoj pismenoj provjeri, kao i popis najčešćih glagola raspoređenih prema tvorbi perfekta (<i>Gramatika</i>, p. 211 i dalje) - na drugo pismenoj provjeri. Završnim ispitom vrednuje se <i>pravilno pročitavanje</i> odabranog dijela teksta (<i>RGDA</i> u cijelosti potrebne za ispit) te njegovu <i>morfološku</i> i <i>sintaktičku analizu</i>, konačni <i>prijevod</i> i <i>tumačenje</i> leksika. Bez evidentirane aktivnosti tijekom semestra, izvanredni studenti, kao ni redovni, ne mogu pristupiti ispitu. <i>Redovnim studentima</i> je određen dozvoljeni broj izostanaka Statutom UNSA.	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Nazočnost i aktivnost na nastavi	60	10 %	3.	Prva pismena provjera znanja	40	20 %	4.	Druga pismena provjera znanja	40	20%	5.	Završni ispit (usmeni)	50	50 %	Ukupno:		bodova 190	100 %
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																						
1.	Nazočnost i aktivnost na nastavi	60	10 %																						
3.	Prva pismena provjera znanja	40	20 %																						
4.	Druga pismena provjera znanja	40	20%																						
5.	Završni ispit (usmeni)	50	50 %																						
Ukupno:		bodova 190	100 %																						
Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sustavom ocjenjivanja kako slijedi: <table><tr><td>a) 10 (A)</td><td>- izuzetan uspjeh bez grešaka ili s neznatnim greškama, 95-100 % bodova;</td></tr><tr><td>b) 9 (B)</td><td>- iznad prosjeka, s ponekom greškom, 85-94 % bodova;</td></tr><tr><td>c) 8 (C)</td><td>- prosječan, s primjetnim greškama, 75-84 % bodova;</td></tr><tr><td>d) 7 (D)</td><td>- općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, 65-74 % bodova;</td></tr><tr><td>e) 6 (E)</td><td>- zadovoljava minimalne kriterije, 55-64 % bodova;</td></tr><tr><td>f) 5 (F, FX)</td><td>- ne zadovoljava minimalne kriterije, manje od 55 % bodova.</td></tr></table>	a) 10 (A)	- izuzetan uspjeh bez grešaka ili s neznatnim greškama, 95-100 % bodova;	b) 9 (B)	- iznad prosjeka, s ponekom greškom, 85-94 % bodova;	c) 8 (C)	- prosječan, s primjetnim greškama, 75-84 % bodova;	d) 7 (D)	- općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, 65-74 % bodova;	e) 6 (E)	- zadovoljava minimalne kriterije, 55-64 % bodova;	f) 5 (F, FX)	- ne zadovoljava minimalne kriterije, manje od 55 % bodova.												
a) 10 (A)	- izuzetan uspjeh bez grešaka ili s neznatnim greškama, 95-100 % bodova;																								
b) 9 (B)	- iznad prosjeka, s ponekom greškom, 85-94 % bodova;																								
c) 8 (C)	- prosječan, s primjetnim greškama, 75-84 % bodova;																								
d) 7 (D)	- općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, 65-74 % bodova;																								
e) 6 (E)	- zadovoljava minimalne kriterije, 55-64 % bodova;																								
f) 5 (F, FX)	- ne zadovoljava minimalne kriterije, manje od 55 % bodova.																								
Literatura	<i>Obvezna:</i> – Divković, Mirko, <i>Latinsko – hrvatski rječnik</i>, Naprijed, Zagreb (bilo koje izdanje); – Gortan, P. – Gorski, O. – Pauš, P., <i>Latinska gramatika</i>, ŠK, Zagreb (bilo koje izdanje); – C. Iulius Caesar Augustus Octavianus, <i>Res gestae : Imperatoris Caesaris Augusti operum fragmenta</i>, ed. E. Malcovatti, 1962. (u cijelosti na latinskome); – Ostali materijali (tekstovi Cicerona, Caesara, Plauta) podijeljeni na nastavi. <i>Dopunska:</i> – Orberg, Hans H, <i>Lingua Latina Per Se Illustrata. Pars I Familia Romana</i>, Roma: Edizioni Accademia Vivarium Novum (bilo koje izdanje); – Gramatika bosanskog, hrvatskog ili srpskog jezika;																								
Napomene	Iako je osnovni cilj predmeta upoznavanje s glagolskim sustavom u latinskom jeziku, za potrebe rada na tekstu tumači se i studente upoznaje s temeljnom sintaksom padeža i rečenice. Ne downloadati tekstove s interneta mimo konzultacije s nastavnicima – osobito ne sa stranica poput https://www.thelatinlibrary.com, na kojima su objavljeni prilagođeni latinski tekstovi. Preporuča se koristiti Loebova izdanja, koja se mogu pronaći u Biblioteci Filozofskog fakulteta. Eventualno se može koristiti stranica https://latin.packhum.org.																								

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS (I. ciklus studija)

2. Lj-(DŽ) Uvod u latinsku filologiju II

Odsjek	ROMANISTIKA				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Uvod u latinsku filologiju II				
Šifra/kod	FIL LAT 194	Status (obavezni ili izborni)	Obvezan	ECTS	3
Ciklus studija	I.	Semestar	1	NPP 2025/2026.	
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Za polaganje ovog predmeta potrebno je imati položen predmet Uvod u latinsku filologiju I.				
Jezik izvođenja nastave	Hrvatski, Bosanski				
Nastavnik	Ime i prezime	Izv. prof. dr. Drago Župarić (1P)			
	Kontakt podaci	Kabinet: 210 E-mail: drago.zuparic@ff.unsa.ba Telefon: 253-199	Termin konzultacija	Prema rasporedu konzultacija.	
Saradnik	Ime i prezime	Doc. dr. Seada Brkan (1S)			
	Kontakt podaci	Kabinet: 210 E-mail: seada.brkan@ff.unsa.ba Telefon: 253-199	Termin konzultacija	Prema rasporedu konzultacija.	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 1; seminar 1; vježbe 0				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Uvod u indoeuropeistiku; podjela indoeuropskih jezika s posebnim osvrtom na indo-iransku, grčku, italisku i slavensku jezičnu granu, njihovu prostornu razmještenost i najstarije spomenike; grčki dijalekti od mikenskog do novogrčkog; razvoj romanskih jezika. Upoznavanje s temeljnim pojmovima poredbeno povijesne lingvistike; etimološki rječnici; indoeuropske institucije. Začeci književne misli; usmeno stvaralaštvo u indoevropskom svijetu, s posebnim osvrtom na vedsku, grčku i rimsku književnost.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznavanje osnovnih činjenica i uzusa u struci, razvijanje osjećaja za granice sa srodnim strukama te usvajanje stručne terminologije.				
SDG (cilj održivog razvoja)	SDG 4 – Kvalitetno obrazovanje SDG 5 – Rodna ravnopravnost				
Ishodi učenja	- Nabrojati indoevropske jezične skupine - Prepoznati dijalekatske skupine pojedinačnih indoevropskih grupa - Objasniti prostornu razmještenost indoevropskih jezičnih skupina - Razumjeti osnovni indoevropski vokabular: sufiksi za srodstvo i oznake vlasti - Interpretirati osnovni indoevropski vokabular - Razumjeti problematiku adaptacije alfabeta iz semitskih jezika - Objasniti razvoj latinskog alfabeta				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	PREDAVANJE: Ponavljanje: određenje i povijest filologije. Filologija i jezikoslovlje (Šrepel, Jäger). SEMINAR: Fonetika/fonologija (razlike), morfologija
2.	PREDAVANJE: Koliko ima jezika na svijetu? (R. Matasović, <i>Uvod u poredbenu lingvistiku</i> , str. 15-18). SEMINAR: Doprinos Indijaca teoriji jezika
3.	PREDAVANJE: Zašto na svijetu toliko mnoštvo jezika? (R. Matasović, <i>Uvod u poredbenu lingvistiku</i> , str. 19-22). SEMINAR: Doprinos Grka teoriji jezika
4.	PREDAVANJE: MJESTO LATINSKOG U KRUGU INDOEUROPSKIH JEZIKA. OSNOVE GENETSKE KLASIFIKACIJE JEZIKA: jezična porodica, jezična srodnost, izoglosa, jezični kontakt (utjecaj), snopovi izoglosa. (R. Matasović, <i>Kratka poredbenopovijesna gramatika latinskog jezika</i> , str. 19-21) SEMINAR: Doprinos Rimljana teoriji jezika
5.	PREDAVANJE: Pregled indoeuropskih jezika: indoeuropski jezici, indoeuropeistika, indoeuropski prajezik, indoeuropska pradomovina, (Mate Kapović, <i>Uvod u indoeuropsku lingvistiku</i> , str. 15-113). SEMINAR:
6.	PREDAVANJE: ITALSKI JEZICI: Latinski (lat. spomenici), Umbrijski, Oskički, Ostali italjski jezici (Mate Kapović, <i>Uvod u indoeuropsku lingvistiku</i> , str. 53-61) SEMINAR:
7.	PREDAVANJE: ITALSKI JEZICI: Neitalski indoeuropski jezici u staroj Italiji. Neindoeuropski jezici u staroj Italiji (Mate Kapović, <i>Uvod u indoeuropsku lingvistiku</i> , str. 53-61). SEMINAR: Srednji vijek: sholastičko razdoblje; trivium, quadrivium; modisti; XVII i XVIII st. – logička koncepcija kao temelj gramatike (traganje za univerzalnim logičkim strukturama u jeziku); Port Royal; Junius; W. Jones.
8.	PISMENA PROVJERA ZNANJA
9.	PREDAVANJE: Vulgarni latinski i romanski jezici (Mate Kapović, <i>Uvod u indoeuropsku lingvistiku</i> , str. 53-61). SEMINAR: XIX st. – prvi komparatisti.
10.	PREDAVANJE: Razvoj grčkog i latinskog alfabeta. ORTOGRAFIJA SEMINAR: Biološki naturalizam: A. Schleicher, J. Schmidt, M. Müller.
11.	PREDAVANJE: Razvoj grčkog i latinskog alfabeta. ORTOGRAFIJA SEMINAR: Mladogramatičari: temelj njihove jezikoslovne teorije je ideja o zakonitosti u jeziku.
12.	PREDAVANJE: Latini, Rim i Rimljani (V. Vratović, <i>Rimska književnost</i>) SEMINAR: Slavističke škole: Kazanjska škola (B. de Courtenay); Moskovska/Fortunatovljeva škola (Fortunatov), Marizam (N. J. Marr).
13.	PREDAVANJE: Etrurski udio i osobito grčki u oblikovanju rimske kulture SEMINAR: XX st. i strukturalizam u lingvistici.
14.	PREDAVANJE: Latinski jezik i rimska književnost. SEMINAR: izlaganje seminara
15.	PREDAVANJE: Usustavljivanje gradiva. SEMINAR: izlaganje seminara
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Predavanje, prezentacije, rad na tekstu, rad u grupama, rasprava.																								
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja: <table><tr><th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr><tr><td>1.</td><td>Nazočnost na nastavi</td><td></td><td>10%</td></tr><tr><td>2.</td><td>Seminar</td><td></td><td>10%</td></tr><tr><td>3.</td><td>Pismena provjera znanja</td><td></td><td>30 %</td></tr><tr><td>4.</td><td>Završni ispit (pismeni)</td><td></td><td>50%</td></tr><tr><td colspan="3">Ukupno: bodova</td><td>100%</td></tr></table> Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način: • Pohađanjem nastave • Pripremom za nastavu i seminar • Aktivnim sudjelovanjem u radu na tekstu • Polaganjem završnog ispita	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Nazočnost na nastavi		10%	2.	Seminar		10%	3.	Pismena provjera znanja		30 %	4.	Završni ispit (pismeni)		50%	Ukupno: bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																						
1.	Nazočnost na nastavi		10%																						
2.	Seminar		10%																						
3.	Pismena provjera znanja		30 %																						
4.	Završni ispit (pismeni)		50%																						
Ukupno: bodova			100%																						
Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi: a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.																								
Literatura	Temeljna literatura: – Kapović, M. <i>Uvod u indoeuropsku lingvistiku</i>, Zagreb 2008., str. 1-116. – Mallory, J. P.: <i>Indoeuroljani</i> (prev. R. Matasović), ŠK, Zagreb, 2006. – Matasović, R. <i>Kratka poredbenopovijesna gramatika hrvatskoga jezika</i>, Zagreb 1997., str. 19-28, 33-38. – Matasović, R. <i>Kratka poredbenopovijesna gramatika latinskoga jezika</i>, Zagreb 2007., str. 21-34. – Matasović, R., <i>Uvod u poredbenu lingvistiku</i>, Zagreb, 2002; – Vratović. V. <i>Rimska književnost</i>, Zagreb 1977., str. 189-213. – Lesky, A. <i>Povijest grčke književnosti</i>, Zagreb 2001., str. 11-22. Dopunska literatura: - Benveniste, É. <i>Riječi indoeuropskih institucija</i>, Zagreb 2005. (odabrani dijelovi) - Clackson J. <i>Indo-European linguistics</i>, Cambridge 2007., str. 1-27. - Dickey, E. <i>Ancient Greek Scholarship</i>, Oxford 2007., str. 3-17. - Dukat, Z., <i>Homersko pitanje</i>, Zagreb, 1988; - <i>Historicorum Romanorum reliquiae</i>, ed. Hermann Peter, Leipzig, 1914. - Jäger, G. <i>Einfuhrung in die Klassische Philologie</i>, München 1990. - Ježić, M., <i>Rgvedski himni</i>, Zagreb, 1987; - Mihaljević, M., <i>Slavenska poredbena gramatika, I. dio</i>, Zagreb 2002.																								
Napomene																									

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS (I. ciklus studija)

3. Lj-(DŽ) Pregled rimske književnosti II.

Odsjek	ROMANISTIKA				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Pregled rimske književnosti II				
Šifra/kod	FIL LAT 196	Status (obavezni ili izborni)	obvezan	ECTS	2
Ciklus studija	I.	Semestar	2	NPP 2025/2026.	
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Za polaganje ovog predmeta potrebno je imati položen predmet Pregled rimske književnosti I				
Jezik izvođenja nastave	Hrvatski				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Drago Župarić (1P + 1S)			
	Kontakt podaci	Kabinet: 210 E-mail: drago.zuparic@ff.unsa.ba Telefon: 253-199	Termin konzultacija	Prema rasporedu konzultacija.	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci		Termin konzultacija	Prema rasporedu konzultacija.	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 1; seminar 1; vježbe 0				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	- TREĆE RAZDOBLJE ILI ZLATNI VIJEK: 80. pr. Kr do 14. god. – Augustovo doba: 30. pr. Kr. – 14. god. - ČETVRTO RAZDOBLJE ILI SREBRENI VIJEK: 14-117. god; - PETO RAZDOBLJE ILI STOLJEĆE PROPADANJA: 117-524. god. U sklopu seminarskog rada studenti će pripremiti, prezentirati i analizirati odabrane teme iz grčkih i rimskih starina (A. Musić, <i>Nacrt grčkih i rimskih starina</i>, Zagreb 1942.), kao i produbljivanje pojedinih tema iz ovog perioda rimske književnosti.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Usvojiti periodizaciju rimske književnosti, predstaviti je s kronološkog i generičkog aspekta, navesti reprezentativne književne rodove i vrste te najvažnije autore.				
SDG (cilj održivog razvoja)	SDG 4 – Kvalitetno obrazovanje SDG 5 – Rodna ravnopravnost				
Ishodi učenja	- Prepoznati i opisati osnovne karakteristike rimske književnosti; - periodizacija rimske književnosti; - navesti osnovne biografske i bibliografske podatke o najvažnijim autorima po periodizaciji; - povezati nastajanje pojedinih književnih vrsta unutar šireg društvenog i književnopolitičkog konteksta; - opisati i protumačiti žanrovski sustav rimske književnosti; - nabrojiti najvažnije predstavnike i djela iz pojedinih razdoblja antičke rimske književnosti; - identificirati utjecaje grčke književnosti na rimsku.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	PREDAVANJE: Augustovo doba: 30. pr. Kr. – 14. god. August i njegov odnos prema književnosti. SEMINAR: Podjela tema za seminar
2.	PREDAVANJE: Društveno-političke prilike Augustovog doba SEMINAR: MUSIĆ, A., <i>Nacrt grčkih i rimskih starina</i>
3.	PREDAVANJE: Mecenatov i drugi književni krugovi; Vergilije i Horacije – vrhunci rimskog pjesništva SEMINAR: MUSIĆ, A., <i>Nacrt grčkih i rimskih starina</i>
4.	PREDAVANJE: TIT LIVIJE: <i>Laudator temporis acti</i> ; Elegičari; Dramsko pjesništvo i govorništvo; Historiografija i stručna književnost SEMINAR: MUSIĆ, A., <i>Nacrt grčkih i rimskih starina</i>
5.	PREDAVANJE: ČETVRTO RAZDOBLJE ILI SREBRENI VIJEKI: 14–117. god. Seneka i Petronije; SEMINAR: MUSIĆ, A., <i>Nacrt grčkih i rimskih starina</i>
6.	PREDAVANJE: Basna. Lukan i Perzije. Klasicistička reakcija na novi stil SEMINAR: MUSIĆ, A., <i>Nacrt grčkih i rimskih starina</i>
7.	PREDAVANJE: Marcijal i Juvenal – najviši domet epigrama i satire SEMINAR: MUSIĆ, A., <i>Nacrt grčkih i rimskih starina</i>
8.	PISMENA PROVJERA ZNANJA
9.	PREDAVANJE: Kvintilijan i Plinije Mlađi SEMINAR: MUSIĆ, A., <i>Nacrt grčkih i rimskih starina</i>
10.	PREDAVANJE: Najveći rimski povjesničar (Kornelije TACIT) SEMINAR: MUSIĆ, A., <i>Nacrt grčkih i rimskih starina</i>
11.	PREDAVANJE: Jezikoslovlje, historiografija i stručna književnost SEMINAR: MUSIĆ, A., <i>Nacrt grčkih i rimskih starina</i>
12.	PREDAVANJE: PETO RAZDOBLJE ILI STOLJEĆA PROPADANJA: 117-524. god. Drugo stoljeće; SEMINAR: MUSIĆ, A., <i>Nacrt grčkih i rimskih starina</i>
13.	PREDAVANJE: Treće stoljeće. Apologeti kršćanstva (Tertulijan, M. Feliks, Ciprijan, Laktancije) SEMINAR: MUSIĆ, A., <i>Nacrt grčkih i rimskih starina</i>
14.	PREDAVANJE: Četvrto stoljeće. Veliki crkveni oci (Ambrozije, Jeronim, Augustin); Prudencije. Manji pjesnici i prozni pisci. Peto i šesto stoljeće SEMINAR: MUSIĆ, A., <i>Nacrt grčkih i rimskih starina</i>
15.	PISMENA PROVJERA ZNANJA
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Predavanje, rad na tekstu, grupni rad, rasprava.																												
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja: <table><tr><th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr><tr><td>1.</td><td>Nazočnost na nastavi</td><td></td><td>10%</td></tr><tr><td>2.</td><td>Izrada seminara</td><td></td><td>10%</td></tr><tr><td>3.</td><td>Prva pismena provjera znanja</td><td></td><td>15%</td></tr><tr><td>3.</td><td>Druga pismena provjera znanja</td><td></td><td>15%</td></tr><tr><td>4.</td><td>Završni ispit (usmeni)</td><td></td><td>50%</td></tr><tr><td colspan="3">Ukupno: bodova</td><td>100%</td></tr></table> Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način: • Pohađanjem nastave • Pripremom za seminar (rad na tekstu) • Ispunjavanjem obaveza predviđenih samostalnom izradom seminara • Polaganjem pismenih provjera znanja • Polaganjem završnog ispita NAPOMENA: Uvjet za pristupanje ispitu su ispunjene obaveze predviđene seminarom.	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Nazočnost na nastavi		10%	2.	Izrada seminara		10%	3.	Prva pismena provjera znanja		15%	3.	Druga pismena provjera znanja		15%	4.	Završni ispit (usmeni)		50%	Ukupno: bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																										
1.	Nazočnost na nastavi		10%																										
2.	Izrada seminara		10%																										
3.	Prva pismena provjera znanja		15%																										
3.	Druga pismena provjera znanja		15%																										
4.	Završni ispit (usmeni)		50%																										
Ukupno: bodova			100%																										
Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi: a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.																												
Literatura	Temeljna: - MUSIĆ, A., <i>Nacrt grčkih i rimskih starina</i>, Zagreb 2002 (repr.); - VRATOVIĆ, V., <i>Rimska književnost</i>, u: <i>Povijest svjetske književnosti 2</i>, Zagreb 1977; - Grčki i rimski autori u prijevodu. Izvori: - Plautove komedije (bilo koje izdanje); - Vergilijeva Eneida (bilo koje izdanje). Dodatna: - BRICKO, M. - NOVAKOVIĆ, D. - SALOPEK, D. - ŠEŠELJ, Z. - ŠKILJAN, D., <i>Leksikon antičkih autora</i>, Zagreb, 1996. (obrađivani autori); - BUDIMIR, M. – FLAŠAR, M., <i>Pregled rimske književnosti</i>, Beograd, 1963; - SIRONIĆ, M. – SALOPEK, D., <i>Grčka književnost u: Povijest svjetske književnosti II</i>, Zagreb, 1974-1982; - TRONSKI, I. M., <i>Povijest antičke književnosti</i>, Matica hrvatska, Zagreb, 1951.																												
Napomene																													

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS (I. ciklus studija)

4. Lj-(BS) *Osnove latinskog jezika II* (zajednički predmet)

Odsjek	ROMANISTIKA				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	<i>Osnove latinskog jezika II</i> (zajednički predmet)				
Šifra/kod	FIL LAT 101	Status (obavezni ili izborni)	obvezan, a za neke izborni	ECTS	2
Ciklus studija	I	Semestar	2.	NPP 2025/2026.	
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Za <u>polaganje</u> ovog predmeta potrebno je imati položen predmet <i>Osnove latinskog jezika I</i>				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski, Hrvatski				
Nastavnik	Ime i prezime	Doc. dr. Seada Brkan (1P)			
	Kontakt podaci	Kabinet: 210 E-mail: seada.brkan@ff.unsa.ba Telefon: 253-199	Termin konzultacija	Prema rasporedu konzultacija.	
Suradnik	Ime i prezime	Prof. dr. Drago Župarić (1V)			
	Kontakt podaci	Kabinet: 210 E-mail: drago.zuparic@ff.unsa.ba Telefon: 253-199	Termin konzultacija	Prema rasporedu konzultacija.	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 1 ; seminar 0 ; vježbe 1 .				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Predmet obuhvaća osnove latinskog jezika: čitanje, pisanje, morfologija: <i>nomen, verbum</i> .				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Poznavanje latinske morfologije imena i jednostavnih glagolskih oblika; latinski izgovor; pravilno korištenje rječnika i gramatike.				
SDG (cilj održivog razvoja)	SDG 4 – Kvalitetno obrazovanje SDG 5 – Rodna ravnopravnost				
Ishodi učenja	- Prepoznati, u tekstu označiti i imenovati imenske, zamjeničke i jednostavne glagolske oblike; - Razlikovati morfološke kategorije imena, zamjenica, glagola; - Prevesti jednostavne rečenice; - Pokazati postupak prevođenja latinske rečenice; - Integrirati povijesni i civilizacijski kontekst.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	UVOD: Ponavljanje deklinacija; VJEŽBE: <i>Elementa Latina</i>
2.	KOMPARACIJA PRIDJEVA VJEŽBE: <i>Elementa Latina</i>
3.	Tvorba i komparacija priloga VJEŽBE: <i>Elementa Latina</i>
4.	Osobne zamjenice. Osobna povratna zamjenica VJEŽBE: <i>Elementa Latina</i>
5.	Posvojne zamjenice. Posvojna povratna zamjenica VJEŽBE: <i>Elementa Latina</i>
6.	Pokazne zamjenice: <i>hic, iste, ille, ipse</i> VJEŽBE: <i>Elementa Latina</i>
7.	Pokazne zamjenice: <i>is i idem</i> VJEŽBE: <i>Elementa Latina</i> .
8.	PISMENA PROVJERA ZNANJA
9.	Odnosne i upitne zamjenice; zamjениčki pridjevi VJEŽBE: <i>Elementa Latina</i>
10.	Brojevi VJEŽBE: <i>Elementa Latina</i>
11.	Indikativ imperfekta aktivnog I.- IV. konjugacije; prezent i imperfekt glagola III. konjugacije na -io VJEŽBE: <i>Elementa Latina</i>
12.	Futur I. aktivni VJEŽBE: <i>Elementa Latina</i>
13.	Indikativ perfekta aktivnog VJEŽBE: <i>Elementa Latina</i>
14.	Indikativ pluskvamperfekta i futur II. aktivni VJEŽBE: <i>Elementa Latina</i>
15.	PISMENA PROVJERA ZNANJA
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Predavanja, prezentacije, rad na tekstu.																								
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:																								
	<table><tr><th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr><tr><td>1.</td><td>Nazočnost na nastavi, aktivnost na vježbama</td><td></td><td>10%</td></tr><tr><td>2.</td><td>Prva pismena provjera znanja</td><td></td><td>20%</td></tr><tr><td>3.</td><td>Druga pismena provjera znanja</td><td></td><td>20%</td></tr><tr><td>3.</td><td>Završni ispit (usmeni)</td><td></td><td>50%</td></tr><tr><td colspan="3">Ukupno: bodova</td><td>100%</td></tr></table>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Nazočnost na nastavi, aktivnost na vježbama		10%	2.	Prva pismena provjera znanja		20%	3.	Druga pismena provjera znanja		20%	3.	Završni ispit (usmeni)		50%	Ukupno: bodova			100%
	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																					
	1.	Nazočnost na nastavi, aktivnost na vježbama		10%																					
	2.	Prva pismena provjera znanja		20%																					
3.	Druga pismena provjera znanja		20%																						
3.	Završni ispit (usmeni)		50%																						
Ukupno: bodova			100%																						
	Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:																								
	• Pohađanjem nastave • Pripremom za vježbe • Polaganjem pismenih provjera znanja gramatike i vokabulara • Polaganjem završnog ispita																								
	NAPOMENA: Uvjet za pristupanje ispitu su uredno izvršene obaveze tijekom semestra (položene pismene provjere s min 55% bodova; prisustvo i aktivnost na nastavi min 75%,). Izvanredni studenti obvezni su pristupati pismenim provjerama znanja i nazočiti konzultacijama radnim subotama predviđenim za njih.																								
Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi: a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.																								
Literatura	Obavezna - Gortan, O., Gorski, P., Pauš, P., <i>Elementa Latina</i>, ŠK, Zagreb (bilo koje izdanje): - Oerberg, H. H., <i>Lingua Latina per se illustrata</i> (pars prima): <i>Familia Romana</i>, Grenaa (repr. 2003.);																								
	Dodatna - gramatika bosanskog, hrvatskog ili srpskog jezika - Tekstovi podijeljeni za vrijeme nastave.																								
Napomene	Na završnom ispitu vrednuje se poznavanje gramatike na zadanim sintagmama ili jednostavnim rečenicama / tekstovima koje student gramatički analizira i prevodi.																								

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS (I. ciklus studija)

5. Lj-(BS) Latinski jezik IV

Odsjek	ROMANISTIKA				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Latinski jezik IV				
Šifra/kod	FIL LAT 292	Status (obavezni ili izborni)	obavezan	ECTS	4
Ciklus studija	I.	Semestar	4.	NPP 2019/2020.	
				Studijska godina	2026/2027
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Za polaganje ispita potrebno je imati položen predmet: Latinski jezik III				
Jezik izvođenja nastave	Hrvatski, Bosanski				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Drago Župarić (1P)			
	Kontakt podaci	Kabinet: 210 E-mail: drago.zuparic@ff.unsa.ba Telefon: 253-199	Termin konzultacija	Prema rasporedu konzultacija.	
Saradnik	Ime i prezime	Doc. dr. Seada Brkan (2V)			
	Kontakt podaci	Kabinet: 210 E-mail: seada.brkan@ff.unsa.ba Telefon: 253-199	Termin konzultacija	Prema rasporedu konzultacija.	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 1; seminar 0; vježbe 2				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Vremena i načini. SLOŽENA REČENICA: upitne rečenice, zahtjevne rečenice, izjavne rečenice. Upravni neupravni govor; Red riječi u rečenici i red rečenica. Teorijsko tumačenje latinske sintakse, kombinira se s interaktivnim radom utemeljenom na analizi odabranih tekstova latinskih pisaca (Tibul, Propercije, Ovidije, Vergilije). Praktičan dio kolegija realizira se uključivanjem studenata u rad na tekstu, čime se osposobljavaju za prepoznavanje i analizu svih sintaktičkih odnosa unutar latinskog jezika.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Samostalnije čitanje i razumijevanje latinskog teksta; povećanje iskustva u pravilnoj upotrebi latinskog; samostalno analiziranje i interpretiranje sintaktičke pojave i problema vezanog uz latinske zavisne rečenice.				
SDG (cilj održivog razvoja)	SDG 4 – Kvalitetno obrazovanje SDG 5 – Rodna ravnopravnost				
Ishodi učenja	- analizirati i interpretirati sintaktičke pojave i probleme u latinskoj rečenici; - grafički prikazati i gramatički analizirati latinsku rečenicu prateći zavisnost oblikâ; - prepoznati i opisati specifične kontekstualne, sadržajne i jezične osobine zadanih tekstova; - primijeniti pravila latinske sintakse; - primijeniti stečena znanja i iskustva u pravilnoj upotrebi latinskog jezika; - primijeniti zakonitosti latinske sintakse i usporediti sintaktičke pojave s istovrsnim fenomenima u materinjem i drugim indoeuropskim jezicima; - razumjeti i prevesti latinski tekst; - razviti aktivni i pasivni latinski vokabular i reproducirati stečene jezične vještine; - samostalno gramatički analizirati, razumjeti i prevesti latinske tekstove na materinji jezik kao i rečenice i sintagme s materinjeg jezika na latinski; - valorizirati onda djela koja se čitaju na vježbama; - primijeniti povijesni i civilizacijski kontekst.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	SLOŽENA REČENICA: Indikativ u zavisnim rečenicama; Konjunktiv u zavisnim rečenicama (<i>Consecutio temporum</i>); Apsolutna upotreba konjunktivnih vremena VJEŽBE: Albius Tibullus, <i>Elegiae</i> I 1-2; III 12, 19.
2.	ZAVISNO SLOŽENE REČENICE: I. UPITNE REČENICE VJEŽBE: Sextus Propertius, <i>Elegiae</i> I 1, II 16.
3.	II. ZAHTJEVNE REČENICE: Rečenice uz <i>verba postulandi</i> i <i>curandi</i> VJEŽBE: P. Ovidius Naso, <i>Tristia</i> IV 4.
4.	Rečenice uz <i>verba impediendi</i> ; Rečenice uz <i>verba timendi</i> VJEŽBE: P. Ovidius Naso, <i>Metamorphoses</i> .
5.	Namjerne (finalne) rečenice; VJEŽBE: P. Ovidius Naso, <i>Metamorphoses</i> .
6.	III. IZJAVNE REČENICE. Vremenske (temporalne) rečenice; Veznik <i>cum</i> (s indikativom i konjunktivom); Ostali vremenski veznici; VJEŽBE: P. Vergilius Maro, <i>Aeneis</i> I.
7.	Uzročne (kauzalne) rečenice; Rečenice sa <i>quia, quoniam, quandoquidem</i> Rečenice sa <i>quod, cum causale</i> ; VJEŽBE: P. Vergilius Maro, <i>Aeneis</i> I.
8.	PISMENA PROVJERA ZNANJA
9.	Posljedične (konsekutivne) rečenice: Prave posljedične rečenice; Rečenice sa <i>quin</i> ; VJEŽBE: P. Vergilius Maro, <i>Aeneis</i> I.
10.	Pogodbene (hipotetičke ili kondicionalne) rečenice): realni, potencijalni i irealni hipotetički period; <i>Si non, sin, nisi forte</i> ; Zavisni hipotetički period; Rečenice uz <i>dum, modo, dummodo</i> s konjunktivom; VJEŽBE: P. Vergilius Maro, <i>Aeneis</i> I.
11.	Dopusne (koncesivne) rečenice; VJEŽBE: P. Vergilius Maro, <i>Aeneis</i> I.
12.	Poredbene (komparativne) rečenice); VJEŽBE: P. Vergilius Maro, <i>Aeneis</i> I.
13.	Odnosne (relativne) rečenice: Relativne rečenice s indikativom i konjunktivom; VJEŽBE: P. Vergilius Maro, <i>Aeneis</i> I.
14.	Neupravni govor (<i>oratio obliqua</i>). A.) Nezavisne rečenice; B) Zavisne rečenice; Red riječi i rečenica; VJEŽBE: P. Vergilius Maro, <i>Eclogae</i> I.
15.	PISMENA PROVJERA ZNANJA VJEŽBE: P. Vergilius Maro, <i>Eclogae</i> IV.
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja	
-----------------	--

nastave (oblici i metode)	Predavanje, rad na tekstu.																								
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja: <table><tr><th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr><tr><td>1.</td><td>Nazočnost i aktivnost na nastavi</td><td></td><td>10%</td></tr><tr><td>2.</td><td>Prva pismena provjera znanja gramatike</td><td></td><td>20%</td></tr><tr><td>3.</td><td>Druga pismena provjera znanja gramatike</td><td></td><td>20%</td></tr><tr><td>4.</td><td>Završni ispit (usmeni, tekst)</td><td></td><td>50%</td></tr><tr><td colspan="3">Ukupno: bodova</td><td>100%</td></tr></table> Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način: • Pohađanjem nastave • Pripremom za vježbe i aktivnim sudjelovanjem • Izradom zadaća • Polaganjem pismenih provjera znanja gramatike i vokabulara • Polaganjem pismenog i usmenog dijela završnog ispita Izvanredni studenti obavezni su pohađati vježbe i konzultacije u radne subote predviđene za njih, pristupati pismenim provjerama znanja tijekom semestra u dogovoru s predmetnim nastavnikom.	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Nazočnost i aktivnost na nastavi		10%	2.	Prva pismena provjera znanja gramatike		20%	3.	Druga pismena provjera znanja gramatike		20%	4.	Završni ispit (usmeni, tekst)		50%	Ukupno: bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																						
1.	Nazočnost i aktivnost na nastavi		10%																						
2.	Prva pismena provjera znanja gramatike		20%																						
3.	Druga pismena provjera znanja gramatike		20%																						
4.	Završni ispit (usmeni, tekst)		50%																						
Ukupno: bodova			100%																						
Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi: a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.																								
Literatura	Obavezna: • Divković, M., <i>Latinsko-hrvatski rječnik</i>, Zagreb (višekratno pretiskivano); • Gortan, V. – Gorski, O. – Pauš, P., <i>Latinska gramatika</i>, Školska knjiga, Zagreb (višekratno pretiskivano); • Gramatika hrvatskog (odnosno bosanskog ili srpskog) jezika. Izvori - OVIDIVS: <i>Metamorphoses</i> I 1-4, 89-162, 313-415, 452-567; IV 53-166, 604-662; V 341-345, 385-571; VII 1-158, 391-404; VIII 152-259, 616-724; X 1-85, 155-279; XI 1-84, 146-193; XII 580-628; XIII 623-639; XIV 101-153, 581-608; XV 745-879 (<i>Ovid: Metamorphoses in Two Volumes</i>. ed. F. J. Miller; G. P. Goold, 1977–1984); <i>Tristia</i> IV 4 (Vol. 1, ed. G. Luck, 1967); <i>Epistulae ex Ponto</i> I; IV (<i>Pontiques</i>, ed. J. André, 1977); - PROPERTIVS, <i>Elegiae</i> I 1; II 16; IV 7 (ed. G. P. Goold, forthcoming); - TIBVLLVS: <i>Elegiae</i> I 1; II 1, 2; <i>Carmina Tibulliana</i> III 8, 12, 19 (<i>Albii Tibulli Aliorumque Carminum Libri Tres</i>, ed. F. W. Lenz; G. K. Galinsky, 1971); - VERGILIVS: <i>Aeneis</i> I; <i>Eclogae</i> I - IV (<i>P. Vergili Maronis Opera</i>, ed. R. A. B. Mynors, 1972) uz Servijeve komentare (<i>Servii Grammatici Qui Feruntur in Vergilii Carmina Commentarii</i>. Vols. 1–2, ed. G. Thilo, 1878–1884; <i>Servii Grammatici Qui Feruntur in Vergilii Bucolica et Georgica Commentarii</i>. Vol. 3:1, ed. G. Thilo, 1887).																								
Napomene																									

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS (I. ciklus studija)

6. Lj-(BS) *Rimska književnost II* (FIL LAT 294)

Odsjek	ROMANISTIKA				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	<i>Rimska književnost II</i>				
Šifra/kod	FIL LAT 294	Status (obavezni ili izborni)	Obvezan	ECTS	4
Ciklus studija	I.	Semestar	4.	NPP 2019/2020.	
				Studijska godina	2026/2027.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Za polaganje ovog predmeta, potrebno je imati položene predmete <i>Latinski jezik II i Rimska književnost I</i>				
Jezik izvođenja nastave	Hrvatski, Bosanski				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Drago Župarić (1P)			
	Kontakt podaci	Kabinet: 210 E-mail: drago.zuparic@ff.unsa.ba Telefon: 253-199	Termin konzultacija	Prema rasporedu konzultacija.	
Saradnik	Ime i prezime	Doc. dr. Seada Brkan (2S)			
	Kontakt podaci	Kabinet: 210 E-mail: seada.brkan@ff.unsa.ba Telefon: 253-199	Termin konzultacija	Prema rasporedu konzultacija.	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 1; seminar 2; vježbe 0				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Zlatni vijek. Političke i ekonomske prilike u 1. st. pr. Kr., tj. Ciceronova doba; M. Terencije Varon i njegov opus; Tulije Ciceron; Historiografija (Salustije, Nepot, Cezar); T. Lukrecije; neoterici i Katul; Vergilije; Horacije; elegičari (Tibul, Propercije, Ovidije); Tit Livije. Neki od autora navedenih ovdje i pod <i>Izvorima</i> obrađivat će se na nastavi, a dio će studenti samostalno obraditi na seminaru. Seminar će, prema uputama predmetnog nastavnika ili suradnika, sadržavati sintaktičku, po potrebi i metričku analizu teksta zadanog autora, prijevod zadanog teksta i njegovu stilsku analizu.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznavanje rimskih pisaca zlatnog (klasičnog) vijeka; uočavanje političkih prilika zapada Republike, odnosno rađanja Carstva i njihove važnosti u oblikovanju književnih vrsta u rimskoj književnosti. Studenti će izradom seminara razviti sposobnost samostalnog rada na zadanim tekstovima i korištenja literaturom.				
SDG (cilj održivog razvoja)	SDG 4 – Kvalitetno obrazovanje SDG 5 – Rodna ravnopravnost				
Ishodi učenja	- Pojasniti osnovne pojmove o pojedinim autorima, njihovim djelima i karakteristikama; - Interpretirati tekstove prijedene na nastavi; - Integrirati povijesni i civilizacijski kontekst.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	CICERONOV VIJEK: Tit LUKRECIJE Kar SEMINAR Podjela tema. Upute za rad na seminaru.
2.	KATUL i neoterici; Satira. SEMINAR Rad na tekstu.
3.	GOVORNIŠTVO: M. T. CICERON. SEMINAR Rad na tekstu.
4.	M. T. CICERON. SEMINAR Rad na tekstu.
5.	POVIJESNIŠTVO: G. J. CEZAR. SEMINAR: Rad na tekstu.
6.	Gaj SALUSTIJE Krisp. SEMINAR: Rad na tekstu.
7.	ZNANOST: M. Terencije VARON. SEMINAR: Rad na tekstu.
8.	PISMENA PROVJERA ZNANJA
9.	AUGUSTOV VIJEK: P. Vergilije Maron. SEMINAR: Rad na tekstu.
10.	Kvint Horacije Flak. SEMINAR: Rad na tekstu.
11.	ELEGIJA: Albije Tibul; Seksto Propercije. SEMINAR: izlaganje studentskih seminara.
12.	Publije Ovidije Nazon SEMINAR: izlaganje studentskih seminara.
13.	GOVORNIŠTVO: Seneka Stariji. POVIJESNIŠTVO: Tit Livije. SEMINAR: izlaganje studentskih seminara.
14.	ZNANOST (tehničke discipline): Vitruvije. SEMINAR: panorama pročitanih tekstova.
15.	PISMENA PROVJERA ZNANJA
16.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
17.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Predavanje, prezentacije, rad na tekstu, rasprava.																												
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja: <table><tr><th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr><tr><td>1.</td><td>Nazočnost na nastavi</td><td></td><td>10%</td></tr><tr><td>2.</td><td>Prva pismena provjera znanja</td><td></td><td>15%</td></tr><tr><td>3.</td><td>Druga pismena provjera znanja</td><td></td><td>15%</td></tr><tr><td>4.</td><td>Seminar (praktični rad)</td><td></td><td>10%</td></tr><tr><td>5.</td><td>Završni ispit (usmeni)</td><td></td><td>50%</td></tr><tr><td colspan="3">Ukupno: bodova</td><td>100%</td></tr></table> Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način: • Pohađanjem nastave • Pripremom za seminar i aktivnim sudjelovanjem u radu na tekstu • Izradom seminara • Polaganjem pismenih provjera znanja • Polaganjem pismenog i usmenog dijela završnog ispita <u>Napomena:</u> Tijekom semestra na seminaru se čitaju odlomci rimskih autora ovog perioda književnosti (v. <i>Izvori</i>), uz njihovu morfosintaktičku i stilsku analizu te njihovo sagledavanje u povijesno-civilizacijskom okviru. Svi tekstovi potrebni za rad, time i za završni ispit, bit će podijeljeni u prvom tjednu nastave. U dogovoru s predmetnim nastavnikom i suradnikom, studenti odabiru neki od ponuđenih izvora za izradu pismene verzije seminara koju će predati najkasnije u 12. radnom tjednu. Rad na tekstu tijekom semestra podrazumijeva morfološku, sintaktičku i stilsku analizu ponuđenih autora (uz prethodnu pripremu za nastavu), a isto se očekuje u sadržaju pismene verzije rada.	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Nazočnost na nastavi		10%	2.	Prva pismena provjera znanja		15%	3.	Druga pismena provjera znanja		15%	4.	Seminar (praktični rad)		10%	5.	Završni ispit (usmeni)		50%	Ukupno: bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																										
1.	Nazočnost na nastavi		10%																										
2.	Prva pismena provjera znanja		15%																										
3.	Druga pismena provjera znanja		15%																										
4.	Seminar (praktični rad)		10%																										
5.	Završni ispit (usmeni)		50%																										
Ukupno: bodova			100%																										
Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi: a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.																												
Literatura	Obavezna: Udžbenici: – BUDIMIR, M. – FLAŠAR, M., <i>Pregled rimske književnosti</i>, Beograd, 1963; – Divković, M., <i>Latinsko-hrvatski rječnik</i>, Zagreb (višekratno pretiskivano); – Gortan, V. – Gorski, O. – Pauš, P., <i>Latinska gramatika</i>, Školska knjiga, Zagreb (višekratno pretiskivano); – TRONSKI, I. M., <i>Povijest antičke književnosti</i>, Matica hrvatska, Zagreb, 1951. Izvori: – CATVLLVS, <i>Carmina</i> (Catullus, ed. G. P. Goold, 1983); – CICERO, <i>De Republica II</i> (M. Tulli Ciceronis Scripta Quae Manserunt Omnia. Part 4, Vol. 2, ed. C. F. W. Mueller, 1890); <i>Epistulae ad Atticum</i> (Cicero's Letters to Atticus. 6 vols., ed. D. R. Shackleton Bailey, 1965–1968); <i>orationes selectae</i> (M. Tulli Ciceronis Orationes. Vol.																												

	1, ed. A. C. Clark, 1905; <i>M. Tulli Ciceronis Orationes</i>. Vol. 2, ed. A. C. Clark, 1918; <i>M. Tulli Ciceronis Orationes</i>. Vol. 3, ed. W. Peterson, 1917; <i>M. Tulli Ciceronis Orationes</i>. Vol. 4, ed. A. C. Clark, 1909); – NEPOS, <i>Vitae</i> (<i>Cornelii Nepotis Vitae cum Fragmentis</i>, ed. P. K. Marshall, 1977); – LIVIVS, <i>Periochae Librorum A.V.C.</i> (<i>T. Livi Ab Urbe Condita</i>. Part 4, Bks. 41–45, ed. O. Rossbach, 1910); – LVCRETIVS, <i>De rerum natura</i> (<i>De Rerum Natura Libri Sex</i>, ed. J. Martin, 1969); – OVIDIVS, <i>Amores</i> (<i>Ovid in Six Volumes</i>. Vol. 1, ed. G. Showerman; G. P. Goold, 1977), <i>Ars Amatoria</i>; <i>Remedia Amoris</i>; <i>Medicamina faciei feminae</i> (<i>Ovid in Six Volumes</i>. Vol. 2, ed. J. H. Mozley; G. P. Goold, 1979); <i>Fasti</i> (<i>P. Ovidi Nasonis Fastorum Libri Sex</i>, ed. E. H. Alton; D. E. W. Wormell; E. Courtney, 1978); – VARRO, <i>De lingua Latina</i> (<i>M. Terenti Varronis De Linguae Latinae Quae Supersunt</i>, ed. G. Goetz; F. Schoell, 1910); – VERGILIUS, <i>Eclogae, Georgica</i> (<i>P. Vergili Maronis Opera</i>, ed. R. A. B. Mynors, 1972); – Razni materijali (latinski tekstovi) koji će biti podijeljeni za vrijeme nastave. <i>Dodatna:</i> – BRICKO, M. - NOVAKOVIĆ, D. - SALOPEK, D. - ŠEŠELJ, Z. - ŠKILJAN, D., <i>Leksikon antičkih autora</i>, Zagreb, 1996. (obrađivani autori); – CAZZANIGA, I., <i>Storia della letteratura latina</i>, Milano, 1962. (sva izdanja); – MAIXNER, F., <i>Historija rimske književnosti</i>, Zagreb, 1884; – PARATORE, E., <i>La letteratura latina dell' eta repubblicana e Augustea</i>, Sansoni-Accademia, 1969.
Napomene	Uvjet za pristupanje ispitu su uredno izvršene predispitne obaveze (prisustvo i aktivnost na nastavi min 75%, ispunjene obaveze predviđene seminarom). Izvanredni studenti obvezni su pristupati pismenim provjerama znanja i nazočiti konzultacijama radnim subotama predviđenim za njih te izvršavati sve obveze na seminaru (rad na tekstu tijekom nastave / samostalno i izrada pismene verzije seminara).

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS (I. ciklus studija)

7. Lj-(DŽ) *Rimska književnost IV* (FIL LAT 392)

Odsjek	ROMANISTIKA				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Rimska književnost IV				
Šifra/kod	FIL LAT 392	Status (obavezni ili izborni)	obvezan	ECTS	3
Ciklus studija	I.	Semestar	6.	NPP 2019/2020.	
				Studijska godina	2026/2027.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	nema				
Jezik izvođenja nastave	Hrvatski, Bosanski				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Drago Župarić (1P)			
	Kontakt podaci	Kabinet: 210 E-mail: drago.zuparic@ff.unsa.ba Telefon: 253-199	Termin konzultacija	Prema rasporedu konzultacija.	
Saradnik	Ime i prezime	Doc. dr. Seada Brkan (2 S)			
	Kontakt podaci	Kabinet: 210 E-mail: seada.brkan@ff.unsa.ba Telefon: 253-199	Termin konzultacija	Prema rasporedu konzultacija.	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 1; seminar 2; vježbe 0				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Razdoblje propadanja. Političke perturbacije u Rimskom carstvu od II. do propasti u 5. st.: Osobitosti u stvaralaštvu pisaca perioda propadanja (pogansko : kršćansko); Svetonije; M. Kornelije Fronton; Aul Gelijske i znanstvena literatura 2. st.; Apulej; Pisci i djela nepoznatih pisaca iz trećeg stoljeća; Makrobije; Klaudije Klaudijan; Marcelin Kapela; Amijan Marcelin; Boetije. Neki od autora navedenih ovdje i pod Izvorima obrađivat će se na nastavi, a dio će studenti samostalno obraditi na seminaru.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznavanje rimskih pisaca od drugog stoljeća do Boetija; (razdoblje propadanja 117. – 524. god.).				
SDG (cilj održivog razvoja)	SDG 4 – Kvalitetno obrazovanje SDG 5 – Rodna ravnopravnost				
Ishodi učenja	– Predstaviti osnovne značajke pojedinih književnih vrsta i autora ovog perioda – Interpretirati tekstove prijedene na nastavi – Integrirati povijesni i civilizacijski kontekst				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	PREDAVANJE: Društveno političke prilike petog razdoblja rim. književnosti SEMINAR: Podjela tema za seminar; Apuleius , <i>Metamorphoses</i> : Liber I.
2.	PREDAVANJE: II. st. n.e. (car Hadrijan; M. Cornelius Fronto) SEMINAR: Apuleius , <i>Metamorphoses</i> : Liber I.
3.	PREDAVANJE: II. st. n.e. (car Marcus Aurelius; Aulus Gellius) SEMINAR: Apuleius , <i>Metamorphoses</i> : Liber I.
4.	PREDAVANJE: II. st. n.e. (Lucius Apuleius; Gaius Suetonius Tranquillus) SEMINAR: Apuleius , <i>Metamorphoses</i> : Liber I
5.	PREDAVANJE: III. st. n.e. (apologeti kršćanstva: Q. S. F. Tertulianus) SEMINAR: Apuleius , <i>Metamorphoses</i> : Liber I
6.	PREDAVANJE: III. st. n.e. (apologeti kršćanstva: Minucius Felix) SEMINAR: Apuleius , <i>Metamorphoses</i> : Liber I
7.	PREDAVANJE: III. st. n.e. (apologeti kršćanstva: Caecilius Cyprianus; L. C. F. Lactantius) SEMINAR: Apuleius , <i>Metamorphoses</i> : Liber I
8.	PISMENA PROVJERA ZNANJA
9.	PREDAVANJE: IV. st. n.e. (Q. Aurelius Symmachus Eusebius; Macrobius Theodosius; Servius; Aelius Donatus) SEMINAR: Gaius Suetonius Tranquillus, <i>Vita Divi Augusti</i>
10.	PREDAVANJE: IV. st. n.e. (Claudius Claudianus; Ammianus Marcellinus; Martianus Capella); SEMINAR: Gaius Suetonius Tranquillus, <i>Vita Divi Augusti</i>
11.	PREDAVANJE: Veliki crkveni oci (Ambrosius; S. E. Hieronymus) SEMINAR: Gaius Suetonius Tranquillus, <i>Vita Divi Augusti</i>
12.	PREDAVANJE: Veliki crkveni oci (Aurelius Augustinus) SEMINAR: Gaius Suetonius Tranquillus, <i>Vita Divi Augusti</i>
13.	PREDAVANJE: Kršćanski Horacije (Aurelius Prudentius Clemens) SEMINAR: Izlaganje seminarskih radova
14.	PREDAVANJE: V. i VI. st. n.e. (Leo Magnus; Fulgentius; Iustinianus; Cassiodorus; Benedictus de Nursia; Boethius) SEMINAR: Izlaganje seminarskih radova
15.	PISMENA PROVJERA ZNANJA
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Predavanje, prezentacije, rad na tekstu, rasprava.			
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:			
	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
	1.	Nazočnost na nastavi		10%
	2.	Seminar		10%
	3.	Pism. provjera znanja (prijevod nepoz. teksta)		15%
	4.	Pism. provjera znanja (prijevod nepoz. teksta)		15%
	4.	Završni ispit (usmeni: teorijsko gradivo)		50%
	Ukupno: bodova			100%
	Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:			
	• Pohađanjem nastave • Pripremom za seminar i aktivnim sudjelovanjem u radu na tekstu • Izradom seminara • Polaganjem pismenih provjera znanja • Polaganjem pismenog i usmenog dijela završnog ispita			
Skala ocjenjivanja	Napomena: Uvjet za pristupanje ispitu su izvršene obaveze predviđene seminarom.			
	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi: a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.			
Literatura	Temeljna literatura - Udžbenici: • BUDIMIR, M. – FLAŠAR, M., <i>Pregled rimske književnosti</i>, Beograd, 1963; • Divković, M., <i>Latinsko-hrvatski rječnik</i>, Zagreb (višeputno pretiskivano); • Gortan, V. – Gorski, O. – Pauš, P., <i>Latinska gramatika</i>, Školska knjiga, Zagreb (višeputno pretiskivano); • TRONSKI, I. M., <i>Povijest antičke književnosti</i>, Matica hrvatska, Zagreb, 1951.			
	Izvori: • APVLEIVS, <i>Metamorphoses</i> (<i>Apulée: Les Métamorphoses</i>. Vols. 1–3, ed. D. S. Robertson; P. Vallette, 1940–1946), <i>Apologia</i> (<i>Apulei Platonici Madaurensis Opera Quae Supersunt</i>. Vol. 2, Fasc. 1, ed. R. Helm, 1959); • GELLIVS, <i>Noctes Atticae</i> (<i>A. Gelli Noctes Atticae</i>. Vols. 1–2, ed. K. Marshall, 1968); • MACROBIVS, <i>Saturnalia</i> (Robert A. Kaster (ed.): <i>Volume I: Books 1-2. Loeb Classical Library 510; Volume II: Books 3-5. Loeb classical library 511; Volume III: Books 6-7. Loeb classical library 512</i>. Cambridge, MA/ London: Harvard University Press, 2011); • SVETONIVS, <i>De vita caesarum</i> (<i>C. Suetoni Tranquilli Opera</i>. Vol. 1, ed. M. Ihm, 1908); <i>De poetis</i> (<i>C. Suetoni Tranquilli praeter Caesarum Libros Reliquiae</i>, ed. A. Reifferscheid, 1860); <i>De grammaticis et rhetoribus</i> (<i>C. Suetoni Tranquilli praeter Caesarum Libros Reliquiae</i>. Part 1, ed. G. Brugnoli, 1960).			
Napomene	Dodatna - BRICKO, M. - NOVAKOVIĆ, D. - SALOPEK, D. - ŠEŠELJ, Z. - ŠKILJAN, D., <i>Leksikon antičkih autora</i>, Zagreb, 1996. (obrađivani autori); - CAZZANIGA, I., <i>Storia della letteratura latina</i>, Milano, 1962. (sva izdanja).			

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS (II. ciklus studija)

8. Lj-(DŽ) *Rimska književnost I: Proza zlatnog vijeka*

Odsjek	ROMANISTIKA				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	<i>Rimska književnost I: Proza zlatnog vijeka</i>				
Šifra/kod	FIL LAT 491	Status (obvezni ili izborni)	obvezan	ECTS	5
Ciklus studija	II.	Semestar	2.	NPP 2025/2026.	
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Hrvatski, Bosanski				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Drago Župarić (1P)			
	Kontakt podaci	Kabinet: 210 E-mail: drago.zuparic@ff.unsa.ba Telefon: 253-199	Termin konzultacija	Prema rasporedu konsultacija.	
Suradnik	Ime i prezime	Doc. dr. Seada Brkan (1S + 2V)			
	Kontakt podaci	Kabinet: 210 E-mail: seada.brkan@ff.unsa.ba Telefon: 253-199	Termin konzultacija	Prema rasporedu konsultacija.	
Tjedni broj kontakt sati	predavanja 1; seminar 1; vježbe 2				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Obrađuju se prozni autori klasičnog razdoblja rimske književnosti, s intenzivnijim uvidom u njihovo stvaralaštvo na temelju izvornih tekstova i recentnije znanstvene i stručne literature. Međusobno se kompariraju s obzirom na književnu vrstu, prilike u kojima su stvarali, cilj pisanja te jezične i stilske osobitosti.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	– temeljito upoznavanje povijesnog okvira i proznih pisaca koji su obilježili <i>zlatni vijek</i> rimske književnosti				
SDG (cilj održivog razvoja)	SDG 4 – Kvalitetno obrazovanje SDG 5 – Rodna ravnopravnost				
Ishodi učenja	– Objasniti osobitosti pojedinačnih književnih vrsta; – Uočiti pojedine jezične i stilske osobitosti; – Prevesti tekstove primjenjujući pravila latinske sintakse; – Integrirati povijesni i civilizacijski kontekst.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Tjedan Datum	Nastavna jedinica
1.	Uvodni sat. Upoznavanje s literaturom. VJEŽBE: Podjela tekstova. SEMINAR: Cic., <i>Ad Atticum</i> I 1. Upute za rad na seminaru.
2.	Ciceronov vijek: 80. – 30. pr. Kr. Društveno-političke prilike u doba rimske Republike. VJEŽBE: Cic., <i>Somnium Scipionis</i> . SEMINAR: Cic., <i>Ad Atticum</i> I 12, 14.
3.	Govorništvo, filozofija, epistolografija: <i>M. Tullius Cicero</i> VJEŽBE: Cic., <i>Somnium Scipionis</i> . SEMINAR: Cic., <i>Ad Atticum</i> I 13, 16.
4.	Govorništvo, filozofija, epistolografija: <i>M. Tullius Cicero</i> VJEŽBE: Cic., <i>Somnium Scipionis</i> . SEMINAR: Cic., <i>Ad Atticum</i> II 19, 21.
5.	Povjesništvo: <i>C. Iulius Caesar</i> . VJEŽBE: Cornelius Nepos, <i>Cato</i> . SEMINAR: Cic., <i>Ad Atticum</i> XVI 1-4.
6.	Povjesništvo-biografija: <i>Cornelius Nepos</i> VJEŽBE: Cornelius Nepos, <i>Atticus</i> . SEMINAR: Cic., <i>Ad Atticum</i> XVI 10.
7.	Povjesništvo: <i>T. Pomponius Atticus</i> . VJEŽBE: Cornelius Nepos, <i>Atticus</i> . SEMINAR: Cic., <i>Ad Atticum</i> II 1.
8.	PISMENA PROVJERA ZNANJA
9.	Povjesništvo: <i>C. Sallustius Crispus</i> . VJEŽBE: Sallust. <i>Historiae</i> / <i>Bellum Catilinae</i> . SEMINAR: Cic., <i>Ad Atticum</i> II 16.
10.	Znanost: <i>M. Terentius Varro</i> . VJEŽBE: Varro, <i>LL</i> . SEMINAR: Cic., <i>Ad Atticum</i> II 18.
11.	AUGUSTOV VIJEK: 30. pr. Kr. – 14. AD. Govorništvo i filozofija. VJEŽBE: L. Annaeus Seneca, <i>Apocolocyntosis</i> . SEMINAR: Cic., <i>Ad Atticum</i> XVI 13-14.
12.	Povjesništvo. VJEŽBE: Livius, <i>a. U. c.</i> SEMINAR: Cic., <i>Ad Atticum</i> XVI 15.
13.	Stručna književnost. VJEŽBE: Livius, <i>a. U. c.</i> SEMINAR: Izlaganje seminara.
14.	Utjecaj pojedinih rimskih prozaista klasičnog razdoblja na kasniju evropsku književnost. VJEŽBE: Livius, <i>a. U. c.</i> SEMINAR: Izlaganje seminara.
15.	PISMENA PROVJERA ZNANJA SEMINAR: Izlaganje seminara.
16.	Priprema za ispit (u ovom tjednu nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Rad na tekstu, ppt, rasprava.																												
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata tijekom semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja tijekom semestra, kao i na završnom ispitu prema sljedećim elementima praćenja: <table><tr><th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr><tr><td>1.</td><td>Nazočnost i aktivnost na nastavi</td><td>60</td><td>10%</td></tr><tr><td>2.</td><td>Seminarski rad</td><td>30</td><td>20%</td></tr><tr><td>2.</td><td>I. Pismena provjera znanja</td><td>40</td><td>10%</td></tr><tr><td>3.</td><td>II. Pismena provjera znanja</td><td>40</td><td>10%</td></tr><tr><td>4.</td><td>Završni ispit (usmeni: teorijsko gradivo)</td><td>70</td><td>50%</td></tr><tr><td colspan="2">Ukupno:</td><td>240 bodova</td><td>100%</td></tr></table> Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način: • Pohađanjem nastave • Pripremom za vježbe i aktivnim sudjelovanjem • Izradom seminara • Polaganjem pismenih provjera znanja • Polaganjem završnog ispita Uvjet za pristup ispitu su ispunjene obaveze predviđene seminarom. Također, bez evidentirane aktivnosti tijekom semestra, izvanredni studenti, kao ni redoviti, ne mogu pristupiti ispitu. <i>Redovitim studentima</i> je određen dozvoljeni broj izostanaka Statutom UNSA.	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Nazočnost i aktivnost na nastavi	60	10%	2.	Seminarski rad	30	20%	2.	I. Pismena provjera znanja	40	10%	3.	II. Pismena provjera znanja	40	10%	4.	Završni ispit (usmeni: teorijsko gradivo)	70	50%	Ukupno:		240 bodova	100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																										
1.	Nazočnost i aktivnost na nastavi	60	10%																										
2.	Seminarski rad	30	20%																										
2.	I. Pismena provjera znanja	40	10%																										
3.	II. Pismena provjera znanja	40	10%																										
4.	Završni ispit (usmeni: teorijsko gradivo)	70	50%																										
Ukupno:		240 bodova	100%																										
Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi: a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili s neznatnim greškama, nosi 95-100% bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, s ponekom greškom, nosi 85-94% bodova; c) 8 (C) - prosječan, s primjetnim greškama, nosi 75-84% bodova; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74% bodova; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne kriterije, nosi 55-64% bodova; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne kriterije, manje od 55% bodova.																												
Literatura	Obvezna: • CONTE, G. B., <i>Letteratura latina</i>. Manuale storico dalle origini alla fine dell'impero romano, Firenze ²1989. ili eng. prijevod: <i>Latin Literature</i>. A History, Baltimore, 1994; Izvori: • Cicero, M. T., <i>Cicero: Epistulae ad Familiares</i>. 2Vols., ed. D. R. Shackleton Bailey, 1977; • Cicero, M. T., <i>Cicero's Letters to Atticus</i>. 6 vols., ed. D. R. Shackleton Bailey, 1965–1968; • Cicero, M. T., <i>Epistulae ad Quintum Fratrem et M. Brutum</i>, ed. D. R. Shackleton Bailey, 1980; • L. Annaeus Seneca iunior, <i>Apocolocyntosis</i>, ed. P. T. Eden, 1984; • Nepos, C., <i>Cornelii Nepotis Vitae cum Fragmentis</i>, ed. P. K. Marshall, 1977; • Titus Livius, <i>Ab Urbe condita</i> (odabrani dijelovi); • Varro, M. T., <i>M. Terenti Varronis De Linguae Latinae Quae Supersunt</i>, ed. G. Goetz; F. Schoell, 1910. Dodatna • Klasični prozaisti u prijevodu na bilo koji svjetski jezik (po vlastitom izboru); • Feldherr, <i>The Cambridge Companion to the Roman Historians</i>, Cambridge University Press, 2009; • Freudenburg F, <i>The Cambridge Companion to Roman Satire</i>, Cambridge University Press, 2005; • Hight G Bloom H, <i>The Classical Tradition : Greek and Roman Influences on Western Literature</i>, New York: Oxford University Press, 2015;																												
Napomene	Ne downloadati tekstove s interneta mimo konzultacije s nastavnicima – osobito ne sa stranica																												

	poput https://www.thelatinlibrary.com , na kojima su objavljeni prilagođeni latinski tekstovi. Preporuča se koristiti Loebova izdanja, koja se mogu pronaći u Biblioteci Filozofskog fakulteta. Eventualno se može koristiti stranica https://latin.packhum.org .
--	--

SYLLABUS (II. ciklus studija)

9. Lj-(BS) Metodika nastave latinskog jezika i hospitacije II

Odsjek	Romanistika				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Metodika nastave latinskog jezika i hospitacije II				
Šifra/kod	FIL LAT 443	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	3
Ciklus studija	II	Semestar	2	NPP 2025/2026.	
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema. Za polaganje ovog predmeta potrebno je prethodno položiti predmet Metodiku nastave latinskog jezika i hospitacije I				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski				
Nastavnik	Ime i prezime	Doc. dr. Seada Brkan			
	Kontakt podaci	Kabinet: 210 E-mail: seada.brkan@ff.unsa.ba Telefon:033 253-199	Termin konzultacija	Prema rasporedu konzultacija.	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci		Termin konzultacija	Prema rasporedu konzultacija.	
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja 1; seminar 0; vježbe 1.				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Studenti su dužni pohađati 10 nastavnih sati u srednjoj školi, nakon čega i sami drže sat pred srednjoškolskim mentorom i nastavnikom odgovornim za predmet na Katedri za latinski jezik i rimsku književnost. Tijekom semestra studenti također drže nastavne sate na fakultetu, za koje trebaju uraditi pripreme za sat i predati predmetnom nastavniku.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznavanje s osnovama metodike nastave latinskog jezika uz primjenu praktičnog dijela.				
SDG (cilj održivog razvoja)	SDG 4 – Kvalitetno obrazovanje SDG 5 – Rodna ravnopravnost				
Ishodi učenja	Glavni cilj ovog predmeta je osposobiti studente za samostalno planiranje, pripremanje i izvođenje natavnih sati iz latinskog jezika.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Planiranje, pripremanje i izvođenje nastavnih sati latinskog jezika u prostorijama Fakulteta
2.	Planiranje, pripremanje i izvođenje nastavnih sati latinskog jezika u prostorijama Fakulteta
3.	Planiranje, pripremanje i izvođenje nastavnih sati latinskog jezika u prostorijama Fakulteta
4.	Planiranje, pripremanje i izvođenje nastavnih sati latinskog jezika u prostorijama Fakulteta
5.	Planiranje, pripremanje i izvođenje nastavnih sati latinskog jezika u prostorijama Fakulteta
6.	Planiranje, pripremanje i izvođenje nastavnih sati latinskog jezika u prostorijama Fakulteta
7.	Planiranje, pripremanje i izvođenje nastavnih sati latinskog jezika u prostorijama Fakulteta
8.	Planiranje, pripremanje i izvođenje nastavnih sati latinskog jezika u prostorijama Fakulteta
9.	Pohađanje nastavnih sati latinskog jezika u srednjoj školi.
10.	Pohađanje nastavnih sati latinskog jezika u srednjoj školi.
11.	Pohađanje nastavnih sati latinskog jezika u srednjoj školi.
12.	Pohađanje nastavnih sati latinskog jezika u srednjoj školi.
13.	Pohađanje nastavnih sati latinskog jezika u srednjoj školi.
14.	Pohađanje nastavnih sati latinskog jezika u srednjoj školi.
15.	Pohađanje nastavnih sati latinskog jezika u srednjoj školi.
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Planiranje, pripremanje i izvođenje nastavnog sata latinskog jezika u srednjoj školi.

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Frontalni, interaktivni, multimodalni.			
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:			
	Br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
	1.	Planiranje, pripremanje i izvođenje nastavnih sati na Fakultetu	50%	50 %
	2.	Pohađanje nastavnih sati u srednjoj školi; planiranje, pripremanje i izvođenje nastavnih sati u srednjoj školi.	50%	50 %
	Ukupno: 100 bodova			100 %
Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi: a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uvjete, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uvjete, manje od 55 bodova.			
Literatura	– Beichner, R. <i>Student Centered Activities for Large Enrolment University Physics</i>. Sigma Xi Forum on Reforming Undergraduate Education. Retrieved January 2003, from ftp://ftp.ncsu.edu/pub/ncsu/beichner/RB/SigmaXi.pdf – Breslow, L. (1999). New Research Points to the Importance of Using Active Learning in the Classroom. <i>Teaching and Learning Laboratory</i>, 13 (1), MIT, Cambridge, MA: http://web.mit.edu/tll/published/new_research.htm – D. B. Luckie, J. J. Maleszewski, S. D. Loznak, and M. Krha. Infusion of collaborative inquiry throughout a biology curriculum increases student learning: a four-year study of "Teams and Streams" <i>Advan Physiol Educ</i>, December 1, 2004; 28(4): 199 - 209. – Grgin, T., <i>Školsko ocjenjivanje znanja</i>, Naklada Slap, Jastrebarsko, 1994. – Hake, R. (1998). Interactive Engagement versus traditional methods: A six-thousand-student survey of mechanics test data for introductory physics courses. <i>American Journal of Physics</i>, 66, 64 – 74. – Horton, W. (2000). <i>Designing Web-Based Training</i>. John Wiley & Sons: Canada – Kyriacou, Chris, <i>Temeljna nastavna umijeća</i>, Zagreb, 1997. – McKeachie, W. (1986). <i>Teaching Tips: A Guidebook for the Beginning College Teacher</i>: Boston: D.C. Heath – Morrison, G. R., Ross, S. M., & Kemp, J. E., (2004). <i>Designing effective instruction</i> (4th ed.). Merrill-Prentice Hall Inc.: New Jersey. – Naeth, M., A., (2003). <i>Teaching Resource Manual</i>. University of Alberta: Edmonton, Alberta. – Novaković, Darko, <i>Ciljevi srednjoškolske nastave antičkih književnosti, Latina et Graeca</i>, br. 22., Zagreb, 1983. – Šešelj, Zlatko, <i>Cilj učenja, korist od učenja i potreba za učenjem klasičnih jezika, Latina et Graeca</i>, br. 30, Zagreb, 1987. – Šešelj, Zlatko, <i>Grčka, rimska i latinska književnost kao sistem u srednjoškolskoj nastavi klasičnih jezika, Latina et Graeca</i>, br. 37, Zagreb, 1991. – Šešelj, Zlatko, <i>Obrazovni cilj i obrazovni zadaci u nastavi klasičnih jezika, Latina et Graeca</i>, br. 24, Zagreb, 1986, – Šešelj, Zlatko, <i>Zašto klasično obrazovanje danas?</i> Latina et Graeca, Nova serija br. 5/2004 – Škiljan, Darko, <i>Antički modeli obrazovanja danas, Latina et Graeca</i>, br. 21, Zagreb, 1983. – Springer, L. Stanne, M.E. & Donovan, S. (1999). Effects of Small-Group Learning on Undergraduates in Science, Mathematics and Engineering, and Technology: A Meta Analysis.			

	<i>Review of Educational Research, 69 (1), 21- 51.</i>
Napomene	